

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการทำวิจัย เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ใน มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้โดยแยกตามหัวข้อคือ

1. ความหมายของกลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษ
2. กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของกลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษ

เอลลิส (อ้างใน วินิตยา ประเสริฐสุนทร, 2539 : 15) ได้รวบรวมความหมายของกลวิธีในการเรียนจากนักการศึกษาหลายท่าน เช่น ไวน์สไตน์และเมเยอร์ (Weinstein and Mayer) กล่าวว่า กลวิธีในการเรียนเป็นพฤติกรรมและความคิดที่ผู้เรียนใช้ระหว่างการเรียน ซึ่งมีผลต่อกระบวนการรับสิ่งที่เรียนนั้น ส่วนชาโมท (Chamot) ให้ความหมายของกลวิธีการเรียนว่าเป็นกลยุทธ์ เทคนิควิธี หรือการกระทำที่ผู้เรียนใช้เพื่อช่วยให้การเรียนง่ายขึ้น และเพื่อช่วยในการจำทั้งด้านภาษาศาสตร์ และเนื้อหาข้อมูล สำหรับ รูบิน (Rubin) เห็นว่ากลวิธีในการเรียนเป็นกลวิธีที่เสริมสร้างให้เกิดพัฒนาการด้านระบบภาษา ซึ่งผู้เรียนสร้างขึ้นและมีผลต่อการเรียนโดยตรง และออกซฟอร์ด (Oxford) ให้ความหมายของกลวิธีการเรียนภาษาเป็นพฤติกรรม หรือการกระทำที่ผู้เรียนใช้เพื่อให้การเรียนภาษาประสบความสำเร็จและสนุกสนานยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า กลวิธีการเรียนเป็นพฤติกรรมหรือการกระทำของผู้เรียนเองที่ช่วยในการเรียนของตนประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น

กลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษ

อินทพรประเสริฐ (Intraprasert, 2000 : 47) กล่าวว่า คำว่า กลวิธีในการเรียนรู้ ได้นำมาใช้ อย่างหลากหลายในการวิจัยหลาย ๆ ครั้ง ซึ่งส่งผลให้มีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายของการส่งเสริม ความเข้าใจ หรือความสามารถในภาษาเป้าหมาย แต่อย่างไรก็ตามการกำหนดกลวิธีทางการเรียน ภาษายังเป็นความคิดเห็นส่วนตัว นั้นหมายความว่า นักวิจัยมีการกำหนดกลวิธีทางการเรียนภาษา อย่างหลากหลาย โดยนักวิจัยบางคนเห็นว่ากลวิธีในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นใน จิตใจซึ่งสังเกตเห็นไม่ได้ บางคนเห็นว่าสังเกตได้จากพฤติกรรมและบางคนก็เห็นว่าเป็นไปได้ทั้ง สองแบบ

สเตอร์น (อ้างใน Intraprasert, 2000 : 27) ได้แบ่งกลวิธีในการเรียนภาษาไว้ดังนี้

1. กลวิธีในการวางแผนอย่างคล่องแคล่ว (Active Planning Strategy) โดยการกำหนด เป้าหมาย และมีส่วนร่วมในการเรียน
2. กลวิธีในการเรียนแบบชัดเจน (Explicit Learning Strategy) คือการให้ความสำคัญกับ ลักษณะของภาษาศาสตร์ในภาษาเป้าหมาย เรียนอย่างมีสติ มีการฝึกฝน ท่องจำ และเตือนความจำ
3. กลวิธีในการเรียนเชิงสังคม (Social Learning Strategy) โดยหาโอกาสสื่อสารกับผู้ใ้ ภาษาและสังคมที่ใช้ภาษาเป้าหมาย ฝึกฝนกลวิธีทางการสื่อสาร มีส่วนร่วมกับการใช้ภาษาใน สถานการณ์จริง
4. กลวิธีที่ใช้ความรู้สึกที่ดีในการเรียน (Affective Strategies) คือการมีทัศนคติที่ดีต่อ การเรียน การใช้ภาษา เอาชนะอุปสรรคหรือความผิดหวังในการเรียนภาษาและรับมือกับปัญหา ทางด้านจิตใจและความมุ่งมั่นในการเรียน

ส่วนรูบิน (Rubin, 1981 : 43) ได้แยกกลวิธีทางการเรียนภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้

1. กลวิธีที่จะช่วยการเรียนรู้ทางภาษาทางตรง
 - 1.1 การยืนยัน ตรวจสอบ (Clarification / Verification) การหาตัวอย่างของคำ หรือจำนวนว่ามีการใช้อย่างไร
 - 1.2 การคาดเดา อุปนัย (Guessing / Inductive Inferencing) ใช้คำบอกใบ้จากคำใน ประโยคหรือวลีอื่นในประ โยคเพื่อเดาความหมายของคำ
 - 1.3 การอนุมาน (Deductive Reasoning) อ้างอิงกฎทางด้านไวยากรณ์โดยอาศัย การเปรียบเทียบหรือจัดหมวดหมู่ศัพท์ที่มีคำลงท้ายเหมือนกัน
 - 1.4 การฝึกฝน (Practice) ทดลองใช้คำศัพท์ใหม่ทั้งแบบเดี่ยวและการใช้ในบริบท

1.5 การใช้บันทึกช่วยจำ (Memorizing) จดบันทึกคำศัพท์ใหม่ทั้งแบบที่มีบริบทและไม่มีบริบท

1.6 การเตือนความจำ การตรวจสอบ (Monitoring) แก้ไขการออกเสียง คำศัพท์ ตัวสะกด ไวยากรณ์และรูปแบบด้วยตนเองและให้ผู้อื่นช่วย

2. หาโอกาสเพื่อฝึกฝนการใช้ภาษา (Finding opportunities contributing indirectly to language learning) ฝึกพูดสนทนากับเพื่อนร่วมชั้น ครู ชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา หรือหาโอกาสให้ชาวต่างประเทศได้ตรวจเช็คหรือฝึกฝนภาษาให้พลิกเพลง การพูดอ้อม หรือถอดความเพื่อให้ได้ข้อมูล หรือพูดซ้ำเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนมากขึ้น

แอลลิสและซินแคลร์ (Ellis and Sinclair, 1989 อ้างใน Intraprasert, 2000 : 26) ได้แยกกลวิธีทางการเรียนภาษาไว้ดังนี้

1. กลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive Strategies) คือ กลวิธีที่มีการเตรียมการขั้นสูง การนำความรู้ต่าง ๆ มาเชื่อมโยงกัน
2. กลวิธีทางความรู้ (Cognitive Strategies) คือ การอัดเสียง เช่น การอัดเสียงตัวเองเพื่อนำไปประเมินตนเอง
3. กลวิธีทางสังคม (Social Strategies) คือ การพูดคุยหรือแบ่งปันความคิดและประสบการณ์กับนักเรียนคนอื่นหรือผู้สอน
4. กลวิธีทางการสื่อสาร (Communication Strategies) คือ การถามผู้พูดที่เป็นเจ้าของภาษา ให้พูดช้าลงและชัดเจนขึ้น

ออกซฟอร์ด (อ้างใน อุชิสา บุญเกิด, 2546 : 13) ได้แบ่งกลวิธีการเรียนรู้ภาษาและจัดระบบกลวิธีทางภาษาโดยพยายามจะให้ระบบนี้ครอบคลุมถึงกลวิธีชนิดย่อย ๆ ทุกประเภทที่เป็นที่รู้จักและชี้ให้เห็นว่ากลวิธีแต่ละประเภทยังสามารถที่จะใช้ร่วมกัน สนับสนุนกันและกันได้ ออกซฟอร์ด ตั้งใจที่จะให้ระบบนี้เป็นประโยชน์ในการวิจัยการใช้กลวิธีของผู้เรียน การทำความเข้าใจกลวิธีเรียนรู้ภาษาที่ผู้เรียนใช้กันอยู่ รวมไปถึงการที่จะนำเอากลวิธีต่าง ๆ ที่จัดไว้ไปใช้อย่างเป็นระบบ กลวิธีการเรียนรู้ภาษาจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ ประเภทที่มีผลต่อการเรียนโดยตรงและประเภทที่มีผลต่อการเรียนโดยอ้อม โดยแต่ละประเภทจะประกอบด้วยกลุ่มกลวิธีประเภทละ 3 กลุ่ม คือ

1. กลวิธีแบบทางตรง (Direct Strategies) ได้แก่ วิธีการหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนรู้ภาษาโดยตรง ประกอบไปด้วยกลวิธีที่สำคัญ 3 กลวิธี ได้แก่

1.1 กลวิธีด้านความจำ (Memory Strategies) ประกอบด้วยกลวิธีย่อย ดังนี้

1.1.1 การสัมพันธ์เชื่อมโยงข้อมูล (Creating Mental Linkages) ได้แก่ การจัดกลุ่ม การเชื่อมโยงข้อมูลหรือขยายความ และการจำคำศัพท์ในรูปของบริบท

1.1.2 การใช้จินตนาการภาพและเสียง (Applying Images and Sounds) ได้แก่ การใช้จินตนาการภาพ การทำผังความหมาย และการใช้คำสำคัญเพื่อสื่อความหมายในการจำ

1.1.3 การทบทวนอย่างเป็นระบบ (Reviewing well) ได้แก่ การจัดทำโครงสร้าง การทบทวน เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปโดยธรรมชาติและอัตโนมัติ

1.1.4 การใช้ท่าทางการกระทำ (Employing Action) ได้แก่ การใช้ท่าทางเพื่อสื่อความหมายหรือความรู้สึก รวมไปถึงการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นคำศัพท์ เพื่อประโยชน์ในการจำ

1.2 กลวิธีด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Strategies) ประกอบไปด้วยกลวิธีย่อย ดังนี้

1.2.1 การฝึกปฏิบัติ (Practicing) ได้แก่ การฝึกตามรูปแบบของการเขียนและระบบเสียง การตระหนักถึงและนำคำหรือสำนวนต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันมาฝึกใช้ การรวมคำหรือวลีใหม่ และการฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติ

1.2.2 การรับและส่งข้อความ (Receiving and Sending Messages) ได้แก่ การจับประเด็นความคิดหรือข้อมูลที่สำคัญในขณะที่ฟังหรืออ่าน และการใช้แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในการทำความเข้าใจหรือใช้ภาษา

1.2.3 การวิเคราะห์และใช้เหตุผล (Analyzing and Reasoning) ได้แก่ การใช้กฎเกณฑ์ทางภาษาต่าง ๆ ในสถานการณ์ใหม่ ๆ การวิเคราะห์ส่วนต่าง ๆ ของคำพูด การเปรียบเทียบความแตกต่างและความคล้ายคลึงของภาษาที่เรียนกับภาษาที่ผู้เรียนมีความรู้ดี การแปลความ และการถ่ายโอนความรู้

1.2.4 การใช้โครงสร้างในการทำความเข้าใจและใช้ภาษา (Creating Structure for Input and Output) ได้แก่ การจดบันทึก การสรุปความ และการขีดเส้นใต้หรือทำเครื่องหมายเพื่อแสดงข้อมูลสำคัญ

1.3 กลวิธีเสริม (Compensation Strategies) ประกอบด้วยกลวิธีย่อย ดังนี้

1.3.1 การเดาอย่างมีเหตุผล (Guessing Intelligently) ได้แก่ การใช้คำใบ้ทางไวยากรณ์และคำศัพท์ หรือคำใบ้จากบริบท โครงสร้างข้อความ หัวข้อเรื่อง พื้นความรู้เดิม และอื่น ๆ เพื่อทำความเข้าใจภาษา

1.3.2 การเอาชนะอุปสรรคในการพูดและเขียน (Overcoming Limitations in Speaking and Writing) ได้แก่ การสลับไปใช้ภาษาแรก การขอความช่วยเหลือ การแสดงท่าทาง

หรือการที่สื่อความหมาย การหลบเลี่ยงการสนทนา การเลือกหัวข้อในการสนทนา การปรับข้อความ การสร้างคำขึ้นใหม่ การอธิบายความหมายหรือใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน

2. กลวิธีแบบทางอ้อม (Indirect Strategies) ได้แก่ วิธีการหรือพฤติกรรมที่มีส่วนช่วยในการเรียนรู้ภาษาทางอ้อม ประกอบด้วยกลวิธีที่สำคัญ 3 กลวิธี ได้แก่

2.1 กลวิธีด้านอภิปัญญา (Metacognitive Strategies) ประกอบด้วยกลวิธีย่อยดังนี้

2.1.1 การเอาใจใส่ต่อการเรียน (Centering Your Learning) ได้แก่ การทำความเข้าใจในประเด็นความคิดและเชื่อมโยงข้อมูลใหม่เข้ากับความรู้เดิม การมุ่งความสนใจ และการฟังเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความพร้อมที่จะแสดงความคิดเห็นได้ตอบ

2.1.2 การจัดการและการวางแผนในการเรียน (Arranging and Planning Your Learning) ได้แก่ การหาข้อมูลเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพ การจัดสภาพการเรียนรู้ที่เหมาะสม การกำหนดจุดหมายในการเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผนการทำงาน และการหาโอกาสในการฝึกภาษา

2.1.3 การประเมินผลการเรียน (Evaluating Your Learning) ได้แก่ การตรวจสอบ และการประเมินความสามารถทางภาษาของตนเอง

2.2 กลวิธีด้านความรู้ (Affective Strategies) ประกอบด้วยกลวิธีย่อย ดังนี้

2.2.1 การลดความวิตกกังวล (Lowering Your Anxiety) ได้แก่ การผ่อนคลายความตึงเครียด การกำหนดลมหายใจ การทำสมาธิ การฟังเพลง และการหัวเราะ

2.2.2 การให้กำลังใจตนเอง (Encouraging Yourself) ได้แก่ การใช้คำพูดเพื่อสร้างกำลังใจให้กับตนเอง การเลือกเสียงอย่างชาญฉลาด และการให้รางวัลกับตนเอง

2.3 กลวิธีทางสังคม (Social Strategies) ประกอบด้วยกลวิธี ดังนี้

2.3.1 การถาม (Asking Questions) ได้แก่ การขอคำอธิบายหรือคำยืนยัน การขอให้ผู้อื่นแก้ไขคำพูดหรือข้อเขียนที่ผิดพลาด

2.3.2 การร่วมมือกับผู้อื่น (Cooperating with Others) ได้แก่ การทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมชั้น หรือผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาเป็นเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะภาษาของตนเอง

2.3.3 การเข้าใจความคิดและความรู้สึกของผู้อื่น (Empathizing with Others) ได้แก่ การทำความเข้าใจในวัฒนธรรม ความคิดและความรู้สึกของผู้อื่น เพื่อความเข้าใจในภาษาเป้าหมาย

อาภาภรณ์ จินดาประเสริฐ (2540 : 11) ได้ทำการศึกษาและวิจัยอย่างกว้างขวางในเรื่อง กลวิธีในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำแนกประเภทของกลวิธีการเรียนออกเป็นประเภทหลัก ๆ ดังต่อไปนี้

1. กลวิธีด้านการจัดการดูแลการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Metacognitive Strategies) เกี่ยวข้องกับการคิดในเรื่องกระบวนการเรียน การวางแผน การตรวจสอบควบคุมสิ่งที่ทำเกี่ยวกับการเรียนและการประเมินผลว่าได้เรียนรู้อะไรไปมากน้อยเท่าไร ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อยอีก 7 แบบ คือ

1.1 การวางแผน (Planning) ซึ่งจะทำโดยการตรวจสอบประเด็นหลักหรือความคิดหลักของงานที่จะต้องทำ การคิดหากลวิธีสำหรับงานแต่ละชิ้น การวางแผนในแต่ละส่วน แต่ละลำดับ แต่ละความคิดหลักหรือการคิดถึงหน้าที่ทางภาษาที่จะต้องนำมาใช้ในการทำงานชิ้นนั้น

1.2 การมุ่งประเด็นความสนใจ (Directed Attention) การตัดสินใจล่วงหน้าที่จะมุ่งประเด็นความสนใจไปที่กิจกรรมทางภาษาที่จะทำ โดยไม่สนใจสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง และการรักษาระดับของความสนใจไว้ในระหว่างทำกิจกรรมนั้น

1.3 การเลือกประเด็นความสนใจ (Selective Attention) การตัดสินใจล่วงหน้าที่จะเลือกมุ่งความสนใจไปยังลักษณะเฉพาะเจาะจงบางลักษณะหรือรายละเอียดของสถานการณ์ ซึ่งจะช่วยให้การทำกิจกรรมทางภาษาชิ้นนั้นให้สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการให้ความสนใจในลักษณะเฉพาะเหล่านั้นในระหว่างทำกิจกรรม

1.4 การจัดการตนเอง (Self-management) การเข้าใจถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ตนเองเรียนได้ดี และการจัดให้เกิดสภาพเหล่านั้น การควบคุมการใช้ภาษาของตนเองเพื่อใช้ประโยชน์จากความรู้ที่มีอยู่แล้วให้มากที่สุด

1.5 การตรวจสอบและดูแลตนเอง (Self-monitoring) การตรวจสอบ การพิสูจน์ หรือการแก้ไขให้ถูกต้องถึงความเข้าใจภาษาหรือการใช้ภาษาในงานแต่ละอย่างที่ทำ ซึ่งจัดเป็นข้อย่อย ๆ ตามข้อมูลให้ผู้เรียนระบุไว้ได้คือ การตรวจสอบความเข้าใจ การตรวจสอบการใช้ภาษา การตรวจสอบการฟัง การตรวจสอบการดู การตรวจสอบสำนวนภาษา การตรวจสอบกลวิธี การตรวจสอบการวางแผน และการตรวจซ้ำสิ่งที่ได้ทำไปแล้ว

1.6 การระบุปัญหา (Problem Identification) การสามารถเข้าใจและระบุสิ่งที่ เป็นปัญหาในการที่จะทำงานหรือกิจกรรมทางภาษาแต่ละชิ้นให้สำเร็จ

1.7 การประเมินผลด้วยตนเอง (Self-evaluation) การตรวจสอบผลของความสามารถในการใช้ภาษาในแง่ของความคล่องและความถูกต้อง การตรวจสอบความรู้ทางภาษาที่มีอยู่ การประเมินผลการใช้กลวิธี ซึ่งจัดเป็นข้อย่อย ๆ ตามข้อมูลให้ผู้เรียนระบุไว้คือ การ

ประเมินผลการใช้ภาษา การประเมินผลความสามารถทางภาษาโดยรวม การประเมินผลความสามารถในการทำงานหรือกิจกรรมทางภาษา การประเมินผลการใช้กลวิธี และการประเมินผลความรู้ทางภาษาที่มี

2. กลวิธีด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Strategies) เกี่ยวข้องกับการที่ผู้เรียนเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่เรียน การจัดการกับวัสดุ เอกสาร ที่เรียนทั้งทางความคิดและทางร่างกาย หรือการใช้เทคนิคเฉพาะต่าง ๆ ในการทำงานหรือกิจกรรมทางภาษาประกอบด้วยกลวิธีย่อยต่อไปนี้

2.1 การทำซ้ำ (Repetition) การใช้ข้อความทางภาษาซ้ำ ๆ เช่น คำหรือวลี ในการทำงาน

2.2 การใช้แหล่งข้อมูล (Resourcing) การใช้แหล่งอ้างอิงทางข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาที่เรียน เช่น พจนานุกรม ตำรา งานเก่าที่ได้ทำไปแล้ว

2.3 การจัดกลุ่ม (Grouping) การจัดประเภทของสิ่งต่าง ๆ ที่เรียน โดยแยกลักษณะเฉพาะสิ่งนั้น การเรียกข้อมูลเหล่านั้นกลับขึ้นมาใช้โดยยึดตามหลักการจัดประเภทที่ได้ทำไปก่อน

2.4 การจดบันทึกข้อความ (Note-taking) การจดบันทึกคำสำคัญหรือความคิดหลัก โดยใช้เครื่องหมายและสัญลักษณ์

2.5 การใช้กฎเกณฑ์ทางภาษาทั้งแบบที่ได้เรียนมาและแบบที่เข้าใจด้วยตนเอง (Deduction / Induction) ในการทำงานความเข้าใจหรือการใช้ภาษา

2.6 การแทนที่ (Substitution) การเลือกใช้วิธีอื่น แผนการอื่นหรือคำและวลีที่แตกต่างออกไปในการทำงานหรือกิจกรรมทางภาษา

2.7 การสัมพันธ์เชื่อมโยงข้อมูล (Elaboration) การเชื่อมโยงข้อมูลใหม่เข้ากับความรู้เดิม การเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน การผนวกประสบการณ์ส่วนตัวเข้ากับข้อมูลที่นำเสนอซึ่งแบ่งออกเป็นย่อย ๆ ตามที่ผู้เรียนระบุไว้ดังนี้

2.7.1 การเชื่อมโยงข้อมูลกับตัวผู้เรียน

2.7.2 การเชื่อมโยงข้อมูลกับความรู้โดยทั่วไป

2.7.3 การเชื่อมโยงข้อมูลกับความรู้ทางวิชาการ

2.7.4 การเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของงานที่ทำเข้าด้วยกัน

2.7.5 การเชื่อมโยงโดยการตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อมูลใหม่

2.7.6 การเชื่อมโยงโดยการใช้ข้อมูลในการประเมินตนเอง

2.7.7 การเชื่อมโยงโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์

2.7.8 การเชื่อมโยงโดยใช้จินตนาการ

2.8 การสรุปความ (Summarization) การสรุปลักษณะทางภาษาหรือข้อมูลของงานที่ทำทั้งแบบสรุปในใจหรือสรุปออกมาเป็นข้อความ

2.9 การแปล (Translation) การถ่ายทอดความรู้ทางภาษาที่มีอยู่ก่อนแล้วช่วยในการเรียนหรือทำงานหรือทำกิจกรรมใหม่

2.10 การถ่ายโอน (Transfer) การใช้ความรู้ที่มีอยู่ก่อนแล้วช่วยในการเรียนหรือทำงานหรือทำกิจกรรมใหม่

2.11 การอนุมานข้อความ (Inferencing) การใช้ข้อมูลที่มีอยู่ในการเดาความหมายหรือเดาลักษณะการใช้ภาษาในส่วนที่ยังไม่คุ้นเคยในการทำงานหรือในการเติมข้อมูลที่ขาดหายไป

3. กลวิธีทางด้านสังคมและด้านความรู้สึก (Social and Affective Strategies) เกี่ยวข้องกับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อช่วยในการเรียนรู้หรือการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกเพื่อช่วยในการทำงานหรือกิจกรรมทางภาษาประกอบด้วย

3.1 การถามคำถามเพื่อความชัดเจน (Questioning for Clarification) ได้แก่ การขอคำอธิบาย การขอยืนยัน การขอให้ใช้คำพูดแบบอื่น การขอตัวอย่าง การขอคำชี้แจงที่ชัดเจนเกี่ยวกับงานที่ต้องทำการตั้งคำถามกับตนเอง

3.2 การร่วมมือ (Cooperation) ได้แก่ การทำงานร่วมกับเพื่อนเพื่อแก้ปัญหาการนำข้อมูลมาใช้ร่วมกัน การตรวจสอบงานที่ทำ การแสดงการทำกิจกรรมทางภาษา การได้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความสามารถทางภาษา

3.3 การพูดกับตนเอง (Self-talk) ได้แก่ การลดความเครียดโดยการใช้วิธีต่าง ๆ เพื่อควบคุมสภาพจิตใจของตนเอง การให้กำลังใจตนเองทำให้รู้สึกว่าคุณมีความสามารถที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

3.4 การเสริมแรงให้ตนเอง (Self-reinforcement) เพื่อให้มีแรงจูงใจในการเรียนโดยการให้รางวัลตนเอง เมื่อทำกิจกรรมทางภาษาสำเร็จลงได้ด้วยดี

โคล์แมน (อ้างใน Intraprasert, 2000 : 29) ได้แบ่งกลวิธีทางการเรียนภาษาไว้ดังนี้

1. กลวิธีที่เกี่ยวกับการเข้าชั้นเรียน

1.1 ก่อนเรียน (Before the Class) เตรียมบทเรียนก่อนเข้าชั้นเรียน

1.2 ระหว่างเรียน (In the Class) ถามคำถามหรือตั้งใจเรียน

1.3 หลังเรียน (After the Class) ติดต่อกับคุณครูกับอาจารย์และคำถามหรือคุยกับเพื่อน

2. กลวิธีที่นอกเหนือไปจากการเข้าชั้นเรียน (The strategies which are extra to the class) พูดคุยกับชาวต่างประเทศผู้ใช้ภาษาอังกฤษ อ่านหนังสือในห้องสมุดหรือดูภาพยนตร์ ฟังเพลง ดูโทรทัศน์ภาษาอังกฤษ

3. กลวิธีที่เรียกว่า “Bucking the System” (วิธีแบบขด) การหาข้อมูลอื่นที่นอกเหนือจากในชั้นเรียนหรือนั่งไถ่แก่นักเรียนที่เรียนเก่ง

วรารุช สุทธจิตต์ (2547 : 18) กล่าวว่า กลวิธีด้านการจัดการดูแลการเรียนด้วยตนเอง เป็นกลวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดกระบวนการเรียนของตนเอง และการใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเกี่ยวกับทักษะการฟังดังนี้

1. การมุ่งความสนใจในการเรียน

1.1 ครูทบทวนคำศัพท์ สำนวน ประโยค หรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการทำกิจกรรมการฟัง โดยที่นักเรียนสามารถช่วยกันเขียนแจกแจงก่อนที่จะทำกิจกรรม

1.2 การแสดงความสนใจ ประกอบด้วย

1.2.1 การมุ่งประโยชน์ความสนใจ คือความตั้งใจในการทำงานโดยรวม ครูควรเตรียมสื่อที่น่าสนใจ ลดสิ่งรบกวนในชั้นเรียนและเตือนให้นักเรียนตั้งใจ

1.2.2 การเลือกประเด็นความสนใจ คือ การเลือกรายละเอียดที่จะสนใจ ครูสามารถให้ใบงานที่เป็นรูปแบบของตาราง ผัง หรือแบบตรวจสอบรายการ

2. การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ โดยที่นักเรียนเป็นผู้กำหนด

การกำหนดเป้าหมายเป็นการกำหนดระยะยาว โดยอาจมีการระบุ เช่น สามารถบรรลุการฟังภาษาในระดับสูง สามารถฟังในการสนทนากับชาวต่างชาติได้ สามารถเข้าใจภาษาดีพอที่จะเดินทางไปต่างประเทศ สามารถทำงานที่ใช้การฟังในระดับสูง

การกำหนดจุดประสงค์ เป็นการกำหนดระยะสั้น เช่น ฟังข่าวประจำวันแล้วสามารถเข้าใจอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง ฟังการฟังโดยการสนทนากับชาวต่างชาติ หรือฝึกการฟังด้วยตนเองจากเทปที่บ้าน

3. ระบุจุดประสงค์ของกิจกรรมทางภาษา คือ การระบุสิ่งที่ต้องทำ เช่น ในการฟังบทสนทนา นักเรียนฟังเพื่อหาใจความสำคัญ หรือการฟังรายการบรรยาย นักเรียนฟังเพื่อจดบันทึกเนื้อหาที่ได้จากการฟัง

4. การวางแผนสำหรับกิจกรรมทางภาษา คือ การกำหนดลักษณะทั่วไปของงาน สิ่งที่เป็นในการนำกิจกรรมข้อมูลที่มีและขาด เช่น เมื่อรู้ว่าจะได้ฟังข่าว ก็จะตรวจสอบว่าเป็นข่าวเกี่ยวกับอะไร จากนั้นตนเองรู้ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวนั้น ๆ อย่างไรบ้าง และเมื่อมีสิ่งที่ไม่รู้ต้องค้นหา เช่น ถามจากเพื่อน

5. การหาโอกาสฝึกฝน เพื่อให้มีความสามารถและทักษะเพิ่มขึ้น โดยครูอาจแนะนำให้นักเรียนฝึกฝนการฟังจากสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรือการพูดคุยกับชาวต่างชาติ

6. การตรวจสอบตนเองเป็นการให้นักเรียนสังเกตและแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเอง โดยครูอาจบอกให้นักเรียนเขียนปัญหาที่พบในการเรียน หรือทำกิจกรรมแล้วหาทางแก้ไข หรือ ขณะฟัง มีการตรวจสอบคำ จำนวนที่ไม่เข้าใจ สิ่งที่สับสนในการฟัง รวมถึงการแก้ไขการเล่าที่ไม่ตรงกับสิ่งที่ได้ยิน

7. การประเมินตนเอง เป็นการวัดความก้าวหน้าของตนเอง โดยครูให้นักเรียนใช้แบบ ตรวจสอบรายการ หรือบันทึกประจำวัน โดยให้เขียนระบุว่าสิ่งที่ตนเองเข้าใจจากการฟังถูกต้องหรือไม่ สามารถเข้าใจบทสนทนาได้ร้อยละเท่าใด ซึ่งจะทำให้นักเรียนประเมินตนเองได้ว่ามีความสามารถในการฟังอยู่ในระดับที่ตนเองคาดหวังหรือไม่ และมีพัฒนาการมากน้อยเพียงใด

กลวิธีต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นวิธีที่ผู้ฟังต้องใช้องค์ประกอบต่าง ๆ จากสารให้มีประโยชน์มากที่สุด ทั้งที่เป็นวัจนภาษาและอวัจนภาษาที่สามารถนำมาโยงเข้ากับความรู้ทางภาษาและความรู้เดิม และประมวลสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อการเข้าใจที่ผู้ฟังจะใช้ทั้งในขั้นตอนก่อน ระหว่าง และหลัง การฟัง

จากกลวิธีต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ ยังมีวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเรียนรู้และเป็นการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน ได้มีผู้รู้ได้เสนอแนะวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนี้

สุรกุล เจนอบรม (อ้างใน อัมภพพร จันทร์พรหม, 2546 : 21) ได้เสนอวิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ว่า

1. ทำความรู้จักตนเอง หัดเป็นคนช่างสังเกต พยายามวิจัยตนเองว่าสนใจเรื่องอะไรมากที่สุด มีความสามารถเฉพาะในด้านใด สนใจสิ่งใหม่ ๆ อะไรบ้าง ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ประสบความสำเร็จในการเรียนมากน้อยเพียงใด มีความพอใจในการเรียนอย่างไรและด้วยวิธีการใด
2. ทำสมุดบันทึกส่วนตัว สมุดดังกล่าวจะเป็นประโยชน์เพื่อใช้บันทึกข้อมูล ความคิด เรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้หรือเกิดขึ้นในสมอง สมุดนี้จะช่วยเก็บสะสม ความคิดที่ละเอียดละน้อย เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมให้กว้างไกลออกไป
3. กำหนดโครงการที่จะเรียนจากสมุดบันทึกนั้น ลองนำมาขยายเป็นโครงการเป็นแผนการเรียนว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร ให้พิจารณาว่าความรู้ที่ต้องการแสวงหานั้น ช่วยให้ได้วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างไร ทำให้เกิดความพอใจ ความสนุกที่จะเรียนวิชานั้นหรือเปล่า ประหยัดเงินและประหยัดเวลามากน้อยเพียงใด ฯลฯ
4. สร้างห้องสมุดของตนเอง ในที่นี้หมายถึงการรวบรวมรายชื่อ ข้อมูลแหล่งหาความรู้ต่าง ๆ หนังสือ สถานที่ ฯลฯ ที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ตรงกับความสนใจ เพื่อไว้ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

5. มองแหล่งความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนนั้น เช่น ผู้รู้ ผู้ชำนาญในอาชีพต่าง ๆ ห้างสมุด วัด สมาคม โรงเรียน สถานที่ราชการ โดยแหล่งความรู้เหล่านี้จะเป็นแหล่งสำคัญในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล

6. หาเพื่อนร่วมเรียน เพื่อก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

7. การเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ที่สนใจ ซึ่งจะเลือกสถานศึกษาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในเวลาเย็นหรือวันหยุด หรืออาจจะเรียนทางวิทยุหรือโทรทัศน์ ไปรษณีย์จากมหาวิทยาลัยเปิด เป็นต้น โดยลักษณะการเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียน

8. การเรียนรู้จากการฝึกฝนปฏิบัติงานซึ่งก่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์

นอกจากนี้ ยังมีกลวิธีเรียนรู้ที่อยู่อีกหลายวิธีที่จำเป็นสำหรับนักศึกษา คือ

(http://ecurriculum.mv.ac.th/elibrary/library/theyoung.net/education_method.htm, 20 Jan. 2006)

ข้อกำหนดของหลักสูตร (Follow Course Requirements) โดยทั่วไปแล้วในช่วงสัปดาห์แรก ผู้สอนจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาที่เรียน เช่น คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ กิจกรรมงานที่มอบหมาย การบ้านและแนวการเรียนของวิชานั้น ๆ ดังนั้น ผู้เรียนจะต้องใส่ใจต่อข้อตกลงนั้น ๆ

จดบันทึกงานที่ต้องทำ (Keep an Assignment Record) อาจารย์มีความคาดหวังว่า นักศึกษาจะต้องตั้งใจเรียนสม่ำเสมอ ทำงานที่มอบหมายและส่งตรงเวลาที่กำหนด แต่สิ่งที่เกิดขึ้นเสมอสำหรับผู้ที่ไม่ได้ทำงานที่มอบหมายตั้งแต่ต้นภาคเรียน นั่นคือ บางครั้งอาจจะต้องส่งงานถึงสิบชิ้นในวันเดียวกันของสัปดาห์สุดท้ายก่อนสอบปลายภาค ด้วยเหตุนี้ นักศึกษาสามารถพัฒนาระบบการทำรายงานหรือส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลา โดยจดบันทึก รายการงานในแต่ละวิชาพร้อมทั้งวันกำหนดส่ง

ทำรายการงานที่ต้องทำ (Use a to-do list) การทำรายการงานเป็นวัน สัปดาห์หรือเดือนจะทำให้มีระบบงานที่ดีทำให้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรทำรายการเป็นรายวันและรายสัปดาห์อย่างง่าย ๆ สม่ำเสมอและเหมาะสม ใช้สมุดบันทึกเล็ก ๆ ปฏิทินนัดหมาย สมุดบันทึกหรือปฏิทินที่เป็นตาราง

วิธีการที่จะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาระบบ การจกรายการ อย่างมีประสิทธิภาพ

- จดรวบรวมรายการทุกอย่างที่จะทำเป็นรายการเดียว
- บันทึกรายการต่าง ๆ ในสมุดบันทึกที่สามารถใช้ได้สะดวก
- ทำรายการโดยรวมรวมในช่วงเวลาเดียวกันของทุกวันและถือเป็นสิ่งสำคัญ
- ปรับรายการให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

- กำหนดความสำคัญของรายการแต่ละอย่าง ด้วยเครื่องหมายดอกจัน หมายเลข หรือสัญลักษณ์ที่กำหนด
- ตรวจสอบรายการทั้งหมดที่ทำให้ตลอดวัน ปรับเปลี่ยน แก้ไขรายการตามความจำเป็น
- ให้รางวัลตัวเองเมื่อทำงานเสร็จก่อนที่จะเริ่มทำงานชิ้นใหม่

ใช้สมุดบันทึกและระบบเก็บเอกสาร (Use Notebook and Filing System) เลือกใช้สมุดบันทึกแบบ 2 ห่วง หรือแบบสันห่วง แล้วแบ่งเป็นส่วน ๆ ของแต่ละวิชา หรือแยกสมุดตามวิชานั้น ๆ ไม่ควรใช้ สมุดฉีกหรือสมุดรายการ เพราะกระดากง่าย และค้นงานแต่ละวิชาได้ยาก ควรเขียนชื่อ วิชาบนหน้าปกสมุดบันทึกให้ชัดเจนและจัดเก็บไว้เป็นส่วน ๆ ในกล่องหรือชั้นหนังสืออย่าเก็บไว้ในที่ ๆ ไม่เหมาะสม และต้องเขียนชื่อเอกสารและสมุดบันทึกแต่ละวิชาให้ชัดเจน

หาเพื่อนเป็นที่ปรึกษาในการเรียน (Have a Peer Helper/Buddy/Tutor) การเรียนในวิทยาลัยหรือในมหาวิทยาลัย นักศึกษาอาจจะไม่กล้าสอบถามอาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียนและไม่สามารถขอคำปรึกษาจากอาจารย์ผู้สอนหลังจากจบชั่วโมงเรียน ดังนั้น เพื่อนในชั้นเรียนหรือกลุ่มเพื่อนจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ โดยให้คำปรึกษากับเพื่อนและอธิบายบทเรียน หรือช่วยสอนพิเศษในกรณีที่เรียนตามเพื่อนไม่ทัน การมีเพื่อนเป็นที่ปรึกษาในการเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง

เทคนิคช่วยจำ วิธีที่จะช่วยให้จำได้ดีมี 4 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 จัดเรียงข้อมูลให้เป็นลำดับ
- ขั้นที่ 2 คิดและไต่ตรองข้อมูลอย่างละเอียด
- ขั้นที่ 3 นำข้อมูลนั้นไปสัมพันธ์กับสิ่งที่แปลออกไป
- ขั้นที่ 4 ทบทวนบ่อย ๆ

ตัวอย่างเทคนิคช่วยจำ

จัดคำเป็นกลุ่ม (Word Grouping) ทดลองแบ่งนักเรียนในชั้นเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะอ่านคำศัพท์ในรายการใช้เวลา 1 นาที แล้วแต่ละกลุ่มจดศัพท์ที่จำได้ อาจจะเป็นไปได้ว่ารายการที่ 2 ได้มากกว่ารายการที่ 1 เพราะคำต่าง ๆ ในรายการที่ 2 ได้รวบรวมเป็นหมวดหมู่ดีกว่า และจดจำคำในรายการที่ 3 ได้มากที่สุดเพราะมีภาพประกอบ

สังเกตความสัมพันธ์ (Making Connection) ใช้จำหมายเลขโทรศัพท์หรือตัวสะกดของคำยาว ๆ

- แบ่ง 3-3-3 หรือ 2-3-3 เช่น 268428 แยกเป็น 268 428
- สร้างสิ่งสัมพันธ์ เช่น $268\ 428 = 268\ 428$ หรือ usually = us ua lly
- ออกเสียงเป็นตัวสะกด เช่น theater = the-a-ter

อักษรย่อ (Acronym) คือ คำที่ได้มาจากอักษรตัวแรกของชื่อเต็ม เช่น ชื่อขององค์การสหประชาชาติ UN มาจาก United Nations และตัวอย่างการใช้ตัวย่อช่วยจำชื่อทะเลสาบทั้งห้า ได้แก่ ทะเลสาบ Ontario Huron Michigan Superior และ Erie ให้นำอักษรตัวแรกของแต่ละชื่อมารวมกัน คือ O H M S E แล้วจัดเรียงจะได้คำใหม่คือ HOMES ชื่อทะเลสาบทั้งห้ามีอะไรบ้าง ถ้าคิดถึงคำว่า HOMES ก็จะนึกออก

กลเม็ดจำศัพท์ (Gimmicks) กลเม็ดจำศัพท์เป็นประโยชน์มากในการเรียนคำศัพท์และการสะกดคำที่ไม่ตรงกับเสียงอ่าน ตัวอย่างกลเม็ดในการจำตัวสะกด

คำโดดในคำรวม (A small Word in the Whole Word) มีคำว่า “science” ใน “conscience” เมื่อคุณสะกดคำว่า “conscience” จำไว้ด้วยว่ามี “science” ใน conscience “ie” หรือ “ei” (“ie” or “ei”) มีบทกลอนที่ช่วยให้คุณจำคำที่สะกด “ei” หรือ “ie”

"I" before "e"

Except after "c"

Or when sounded as "a"

As in "neighbor" or "weigh"

ส่วนใหญ่ "i" ไว้หน้า "e"(ie)

เว้นหลัง "c" เป็น "ei"

ออกเสียง "a" ก็ย่อมาใช้

เช่นใน "weigh" หรือ "neighbor"

การจดบันทึกย่อ โดยธรรมชาติเป็นการยากที่จะเข้าใจ จดจำจุดสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อยที่อ่านหรือฟังได้หมดอาจจะลืมหัวข้อใหญ่ๆ ผลก็คือต้องอ่านใหม่อีกครั้งหรือสองครั้ง เพื่อให้จำจุดสำคัญได้ซึ่งเป็นการเสียเวลา จึงควรมีสิ่งที่มาช่วยจำว่าอ่านอะไรไปบ้าง การจดบันทึกเป็นการช่วยจำและทำให้เข้าใจยิ่งขึ้นการจดบันทึกจะต้องจำ 3 ประการ ดังนี้

- รู้ว่าอะไรสำคัญ
- ย่อความสำคัญนั้นลงในสมุดบันทึก
- แสดงให้เห็นว่าจุดสำคัญสัมพันธ์กันอย่างไร

สิ่งสำคัญในการจดบันทึกก็คือการฝึกใช้คำย่อ สัญลักษณ์และคำสั้น ๆ เช่น

สัญลักษณ์	ความหมาย	สัญลักษณ์	ความหมาย
=	เท่ากับ	e.g.	ตัวอย่าง
®	สาเหตุ	p/pp	หน้า
i.e.	อาทิ	Q/?	คำถาม

การจดบันทึกแบบแผนผัง เป็นวิธีการใช้รูปทรงเรขาคณิตและรูปภาพ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของใจความหลัก (Main Idea) และรายละเอียดที่สำคัญ (Major Details) การจดบันทึกแบบแผนผังเป็นการวาดภาพตามแต่จะกำหนด แบบบันทึกอาจจะเล็กหรือใหญ่ก็ได้ ถ้าใหญ่ก็จำเป็นต้องจัดไว้ในกระดาษต่างหากที่สามารถเห็นส่วนประกอบนั้น ๆ ได้

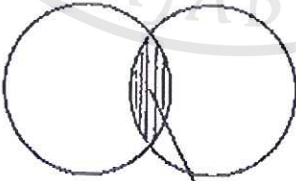
การจดบันทึกข้อความแบบวงกลมสมมาตรกัน

Johnson..... Neoclassical writersPope

การจดบันทึกข้อความเหมือนกันบางส่วน

Huck Finn Tom Sawyer

Playfulness
Love for adventure

การจัดบันทึกข้อความแบบตามลำดับ

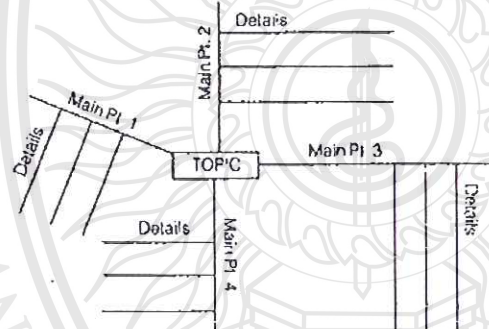
Influenza W—Symptoms
Soreness
in joints

↓
Upset
stomach

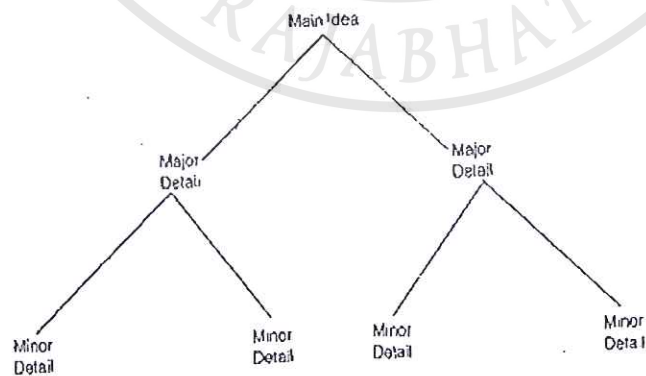
↓
Vomiting

↓
102° fever

การจัดบันทึกข้อความแบบการศึกษา

การจัดบันทึกข้อความแบบต้นไม้

ระบบการจดบันทึกย่อ ระบบการจดบันทึกย่อแบบง่าย ๆ ในชั้นเรียนเป็นระบบการจดบันทึกย่อที่เป็นประโยชน์ระบบหนึ่งที่มีการแนะนำที่ชัดเจนมาก โดยให้ทำ 7 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

งานที่ 1 การจดบันทึกย่อ

- ฟังอย่างมีสมาธิเพื่อให้การจดบันทึกดีขึ้น
- ฟังอย่างตั้งใจ
- จดอย่างรวดเร็ว
- ใช้ตัวเลขส่วนตัว

งานที่ 2 อ่านและแก้ไขข้อความที่จดบันทึกไว้

- อ่านกันลึ้มและเพื่อให้จำได้ยาวนาน
- อ่านหลังจากจดบันทึกย่อไม่เกิน 6 ชั่วโมง
- แก้ไขตัวเลขและอักษรที่เขียนอย่างหวัด ๆ
- แยกและขีดเส้นใต้หรือเน้นข้อความสำคัญ (ด้วยปากกาเน้นข้อความ)
- วิเคราะห์แยกแยะตัวอย่าง
- ย่อให้ชัดเจนและอ่านง่าย

งานที่ 3 เรียบเรียงความคิด ด้วยภาษาของตนเอง หลังจากเสร็จ งานที่ 2 โดยทันที

- กำหนดรูปแบบความจำได้นานยิ่งขึ้น
- อ่านข้อความในย่อหน้าแรกซ้ำ
- สรุปข้อความที่ได้จากส่วนแรก
- เขียนข้อความสั้น ๆ ที่เป็นภาษาส่วนตัว ลงบนด้านซ้ายของหน้าขวา
- เขียนข้อความที่เป็นส่วนตัวในแต่ละส่วนต่อเนื่องกันไป

งานที่ 4 ท่องปากเปล่า

- ท่องปากเปล่าเป็นวิธีที่ทำให้จำได้ดีที่สุด
- ปิดข้อความที่อยู่ทางด้านขวา
- ท่องข้อความเต็ม ๆ จากข้อความสั้น ๆ ที่เขียนไว้ (ด้านซ้าย)
- เปิดข้อความที่คลุมเขียนไว้ แล้วตรวจสอบว่าถูกมากน้อยเพียงใด
- ท่องซ้ำ ๆ บ่อย ๆ
- พยายามท่องโดยใช้กระบวนการเดิม ในส่วนต่อ ๆ ไป

งานที่ 5 หารูปแบบของคำรวม

- สรุปรวมแนวคิดเพื่อให้จำได้นาน
- ทบทวนข้อความที่กล่าวซ้ำ ๆ
- ตัดสินใจใช้รูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่งในการจดบันทึก
- บันทึกบันทึกย่อบนหน้าด้านซ้าย
- ท่องข้อความที่จดจำ

งานที่ 6 ท่องข้อความโดยใช้วิธีการของตัวเอง

- ตั้งคำถามถามตนเอง
- ตอบคำถามในหน้าขวา

งานที่ 7 ท่องและทบทวน

- ทบทวนก่อนเรียน
- ตั้งคำถามแบบเก็งข้อสอบ
- ท่องและทบทวน หลังบทเรียนแต่ละครั้งและเมื่อเรียนจบแต่ละตอน
- ก่อนสอบปลายภาค ทบทวนบทเรียนเดิมแล้วตอบคำถามที่เก็งเอาไว้

การพัฒนาคำศัพท์ (Develop Your Vocabulary) ในการอ่านจะพบคำศัพท์มากมายที่ไม่รู้จัก ยิ่งกว่านั้นเมื่อต้องการเพิ่มพูนความรู้ก็จะต้องรู้คำศัพท์ให้มากขึ้นด้วย การเพิ่มคำศัพท์และการใช้คำศัพท์ให้มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักศึกษาที่เรียนเก่ง ที่ต้องการทำคะแนนให้ดีขึ้นและเพิ่มทักษะในการอ่าน

ขั้นตอนการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่

- สร้างสรรค์ (Create) คิดความหมายของคำศัพท์จากรูปแบบของคำ และใช้การเดาจากบริบท
- ทดลอง (Try) ลองนำความหมายที่คิดได้ไปใส่ในบริบท
- ยืนยัน (Confirm) ตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้พจนานุกรมใช้
- ใช้ (Use) ใช้คำศัพท์ในการเขียนและสนทนา

การสร้างคำอธิบายจากส่วนประกอบของคำ |endangered| |ensure| and

|relocated|

- endangered = en + danger + ed
- ensure = en + sure

รู้ว่า “en” เป็น prefix ซึ่งหมายความว่า “สร้าง หรือ เป็นเหตุ” (to make or to cause...) และ “-ed” เป็น suffix ซึ่งเป็น past participle (V3) ของกริยาแต่ทำหน้าที่ขยาย ดังนั้น “endangered” จึงหมายความว่า “to be caused in danger” (ทำให้อยู่ในอันตราย) “ensure” หมายความว่า “to make sure” (ทำให้แน่ใจ)

Relocated = re + locate + ed สามารถแบ่งคำ “relocated” ออกเป็น prefix “re-” ซึ่งหมายความว่า “again” (ใหม่, อีก) รากศัพท์ “loc” หมายถึง “place” (สถานที่) “-ate” เป็น Suffix ซึ่งทำให้คำนี้เป็นกริยาและหมายความว่า “to make” (สร้าง, ทำ) และ Suffix “-ed” เป็นรูป past participle (V3) ดังนั้น relocated จึงหมายความว่า “to be make (put) in a new place” (นำไปไว้ในสถานที่ใหม่)

การเดาศัพท์โดยใช้บริบท อาจไม่สามารถรู้ความหมายของ “macaque” โดยดูที่ส่วนประกอบของคำ เหมือนกับ “endangered” หรือ “ensure” (โดยใช้วิธีการ Prefix และ Suffix) ได้อย่างไรก็ตามผู้เขียนจะบอกความหมายของมันโดยใช้คำอธิบายในประโยค “The Japanese macaque is an endangered monkey.” แปลว่า “The Japanese macaque” เป็นลิงชนิดหนึ่งซึ่งตกอยู่ในอันตราย

ทดลองในเนื้อเรื่อง เมื่อมาถึงขั้นทดลองความหมาย ซึ่งทำให้แน่ใจโดยใส่ความหมายลงไปในเรื่องเพื่อยืนยันความถูกต้อง ลองมาตรวจสอบความหมายของ “primate” ในประโยค It inhabits an area farther north than any other primate except for humans. (มันอาศัยอยู่ในภาคเหนือไกลกว่าสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดอื่นยกเว้นมนุษย์)

ยืนยันความหมายด้วยพจนานุกรม ตอนนี้มาตรวจสอบความหมายของ “primate” อีกครั้งด้วยพจนานุกรมการใช้พจนานุกรมต้องอ่านคำอธิบายทั้งหมดแล้วหาเพียงความหมายเดียวที่เข้ากับเนื้อเรื่อง “primate” มีความหมายสองอย่าง primate [praimit] n. เป็นตำแหน่งหนึ่งของพระในศาสนาคริสต์ primate [praimeit] n. one of the highest order of mammals (including men, apes, monkeys, and lemurs) [สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชั้นสูงชนิดหนึ่ง รวมทั้งคน ลิง และตัวลีเมอร์] สรุปแล้วความหมายที่เข้ากับเนื้อเรื่องก็คือความหมายที่ 2 แน่แน่นอน

ใช้คำศัพท์ในการเขียนและการพูด เพื่อไม่ให้เสียเวลาในการหาคำศัพท์ นักศึกษาควรฝึกใช้คำเหล่านั้นในการเขียนหรือการพูดเพื่อให้จดจำคำเหล่านั้น การฝึกจำคำศัพท์ใหม่วิธีที่ง่ายที่สุดในการเรียนรู้ก็คือ การลอกตัวอย่างการใช้คำจากพจนานุกรม ซึ่งหาได้ใน Dictionary ที่เป็น Collocation หรือ English-English dictionary ที่เป็นมาตรฐานและทดลองใช้คำเหล่านั้น

อนงค์ รุ่งแจ้ง และคณะ (2545 : 1) ได้กล่าวถึงวิธีการเรียนโดยใช้ระบบ SQ3R ไว้ดังนี้คือ

S = Survey หมายถึง การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหาของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ เช่น การอ่านส่วนที่เป็นชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจง ภาพประกอบต่าง ๆ บทสรุป และคำสำคัญ เป็นต้น ขั้นตอนนี้อาจใช้เวลาประมาณ 5 - 10 นาทีเท่านั้น

Q = Question หมายถึง การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจและจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่านได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้หลังจากที่อ่านจบแล้วผู้อ่านก็จะสามารถบันทึกสาระที่อ่านได้เนื่องจากการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน วิธีที่ง่ายที่สุดในการตั้งคำถามก็คือการเปลี่ยนหัวข้อย่อยต่าง ๆ ของเรื่องให้เป็น คำถาม

R = Read หมายถึง การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติ และภาพประกอบต่าง ๆ ล้วนเป็นสิ่งที่ช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ทันทีที่พบคำตอบควรใช้ปากกาขีดต่าง ๆ ระบายที่ข้อความนั้น ๆ เพื่อให้มองเห็นได้ง่ายแล้วเขียนคำสำคัญไว้ในที่ว่างด้านข้างหรือขอบของหนังสือ แต่ยังไม่ต้องบันทึกสิ่งที่ได้จากการอ่าน เราอาจต้องอ่านข้อเขียนนั้นซ้ำอีกหากยังไม่เข้าใจดีพอ

R = Recite หรือ Recall หมายถึง การท่องจำสิ่งที่อ่านไปแล้วก่อนที่จะอ่านส่วนต่อไป อาจตรวจเช็คความจำด้วยการตอบคำถามเกี่ยวกับข้อความเหล่านั้น หากไม่สามารถตอบได้ ให้เปิดดูคำสำคัญที่เขียนไว้ที่ขอบหนังสือแล้วพยายามตอบคำถาม การเริ่มต้นอ่านส่วนต่อไปจะกระทำก็ต่อเมื่อสามารถตอบคำถามเหล่านั้นได้อย่างถูกต้องและ คล่องแคล่วเท่านั้น ในขั้นตอนนี้เราควรบันทึกสาระสำคัญที่ได้จากการอ่านด้วยภาษาของเรา บันทึกสิ่งที่น่าเชื่อถือจริง ข้อคิดเห็น และบรรณานุกรม

R = Review หมายถึง การทบทวนภายหลังจากที่อ่านเรื่องทั้งหมดจบแล้ว อาจทำด้วยการอ่านออกเสียงเพื่อตรวจสอบว่าเรามีความรู้ ความจำเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือไม่ เพียงใด การทบทวนนี้เป็นการปฏิบัติขั้นตอนที่ 1-3 อีกครั้งหนึ่งเพื่อให้มั่นใจว่าเราไม่พลาดสาระสำคัญส่วนใด ในขั้นตอนนี้เราควรทำบันทึกให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วอ่านทบทวนอีกครั้งหนึ่งเพื่อดูว่าข้อเขียนที่อ่านมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับงานของเราอย่างไร การทบทวนอาจทำได้โดยการอภิปรายกับเพื่อนที่อ่านเรื่องเดียวกันก็ได้

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปกลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษออกเป็น 6 กลวิธีหลัก ดังนี้คือ 1. กลวิธีแบบทางตรง ประกอบด้วย กลวิธีด้านความจำ กลวิธีด้านความรู้ความเข้าใจ

และกลวิธีเสริม 2. กลวิธีแบบทางอ้อม ประกอบด้วย กลวิธีด้านอุปมาอุปไมย กลวิธีด้านความรู้ และ กลวิธีทางสังคม 3. กลวิธีที่เกี่ยวกับการเข้าชั้นเรียน ประกอบด้วย ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และ หลังเรียน 4. กลวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอื่น ๆ เช่น การจดบันทึกงานที่ต้องทำ การใช้คำศัพท์ในการเขียนและพูด เป็นต้น 5. การใช้เทคนิคช่วยจำ เช่น การจัดคำเป็น การใช้อักษรย่อ และการจดบันทึกแบบแผนผัง 6. การเรียนโดยใช้ระบบ SQ3R ทั้งนี้เพื่อนำกลวิธีต่าง ๆ ดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศิริลิ อำไพ (2540) ได้ทำการวิจัยวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิศวกรรม โดยจุดมุ่งหมายของการวิจัยคือ การศึกษาวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิศวกรรมใน 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาโยธา ไฟฟ้า เครื่องกลและอุตสาหกรรมที่เรียนอยู่ในระดับเก่งมาก เรียนเก่ง ปานกลาง และกลุ่มที่เรียนอ่อน วิธีการเรียนที่นักศึกษาปฏิบัติมากที่สุดคือ การเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองแต่ลำพัง และอาจารย์ให้นักศึกษาหาที่ฝึกเอง วิธีการเรียนที่ปฏิบัติในระดับปานกลาง คือการเขียนทุกอย่างในสมุดบันทึกการฟังและการใช้เทปคาสเซตซ์และการเรียนรู้ด้วยเกม วิธีการเรียนที่ใช้ปฏิบัติน้อยคือการที่อาจารย์อธิบายทุกอย่างแก่ผู้เรียน การเรียนรู้ด้วยการดูรูปภาพ วีดีโอ

วิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ปฏิบัตินอกชั้นเรียนที่นักศึกษาปฏิบัติมากที่สุดคือการเรียนด้วยการทำกิจกรรมที่บ้าน วิธีการเรียนที่ปฏิบัติปานกลางคือการอ่านหนังสือพิมพ์และการใช้หนังสือภาษาอังกฤษที่บ้าน การใช้เทปคาสเซตซ์และการดูโทรทัศน์ที่บ้าน และวิธีการเรียนที่ปฏิบัติน้อยคือการเรียนกับอาจารย์ไทยและการเรียนกับเจ้าของภาษา

ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก คือเมื่ออยู่นอกชั้นเรียนนักศึกษาพยายามใช้ภาษาอังกฤษอยู่เสมอ วิธีการเรียนที่ปฏิบัติในระดับปานกลางคือนักศึกษามีความสนใจที่จะใช้ภาษาอังกฤษแม้ว่าจะใช้ผิด นักศึกษาชอบเสียงภาษาอังกฤษและพยายามเข้าใจการดำเนินชีวิตของเจ้าของภาษา วิธีการเรียนที่ปฏิบัติน้อยคือเมื่อไม่ทราบว่าจะพูดอย่างไรก็คิดหาวิธีและพยายามพูดและนักศึกษาพยายามหาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข

จินดา คู่เจริญ (2544) เปรียบเทียบความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกใช้กลวิธีอุปมาอุปไมย ศึกษาการใช้กลวิธีอุปมาอุปไมยในการฟังขณะที่ได้รับการฝึก และศึกษาการใช้กลวิธีอุปมาอุปไมยในการฟังในสถานการณ์อื่น ๆ ของนักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษหลังได้รับการฝึกเพิ่มขึ้น นักเรียนใช้กลวิธีเพิ่มขึ้นขณะที่ได้รับการฝึก และกลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือ การวางแผน การประเมิน และการตรวจสอบการฟัง นอกจากนั้นนักเรียนใช้กลวิธีในการฟังทุกประเภทในสถานการณ์อื่น ๆ

วรารุช สุททจิตต์ (2547) เปรียบเทียบความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจ ภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการสอนฟังที่เน้นกลวิธี และศึกษาการใช้กลวิธีในการฟังของนักเรียน จำแนกตามระดับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ผลพบว่า ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังได้รับการฟังที่เน้นกลวิธีเพิ่มขึ้น และนักเรียนที่มีความสามารถในการฟังในระดับสูง มีการใช้กลวิธีด้านการจัดการดูแลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และกลวิธีด้านความรู้ความเข้าใจในระดับมาก นักเรียนที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษในระดับต่ำ มีการใช้กลวิธีทั้งสองในระดับปานกลาง

สุภารัตน์ พญาพรหม (2542) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีที่ใช้ในการฟังและความสามารถในการฟังของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 พบว่า กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือ การหาคำสำคัญการเดาจากข้อความอื่นในประโยค และการใช้ความรู้เดิม นักเรียนที่มีความสามารถในการฟังระดับสูง ใช้กลวิธีด้านการจัดการดูแลการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถระดับปานกลางและต่ำ โดยสรุปว่ากลวิธีที่ใช้มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการฟังอย่างมีนัยสำคัญ

อัยฎาพร จันทร์พรหม (2546) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนและหลังจากได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 ผลพบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับปานกลางเฉลี่ย 148.76 คะแนน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีนัยสำคัญ

ภาวิณี อุณวัฒนา (2537) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการเรียนรู้ภาษา กับความสามารถในการพูดและภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สรุปผลการวิจัยดังนี้ 1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ใช้กลวิธีการเรียนรู้ภาษาอยู่ในระดับปานกลาง 2. ความสามารถ

ในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3. กลวิธีการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ 4. กลวิธีการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ จึงควรสนับสนุนให้ครูมีความรู้และเห็นความสำคัญของการสอนกลวิธีการเรียนรู้ภาษาให้นักเรียน โดยสนับสนุนให้มีการจัดฝึกอบรมให้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้มีความรู้ความเห็นเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ภาษาและส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสได้นำกลวิธีการเรียนรู้ภาษาไปใช้ให้มากขึ้น

อุชิสา บุญเกิด (2546) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมที่เน้นกลวิธีการเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. กิจกรรมที่เน้นกลวิธีการเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพในระดับมาก และผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนอนุเจตในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือร้อยละ 60 คะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 66.78 - 72.44 คะแนน 2. กลวิธีการเรียนที่ผู้เรียนใช้บ่อยมากที่สุดคือการเขียน ได้แก่ กลวิธีการแทนที่ ส่วนกลวิธีการที่ผู้เรียนใช้บางครั้งได้แก่ กลวิธีการประเมินตนเอง

อาภาภรณ์ จินดาประเสริฐ (2540) ทำการศึกษาประสิทธิภาพของการฝึกกลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษให้กับนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้เปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่าน การฟัง และการเรียนคำศัพท์และความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อประโยชน์ของการใช้กลวิธีการเรียน ระหว่างกลุ่มควบคุมซึ่งเรียนเฉพาะเนื้อหาตามหลักสูตรและกลุ่มทดลอง ซึ่งเรียนเนื้อหาตามหลักสูตรและเพิ่มการฝึกกลวิธีการเรียนควบคู่กันไป ผลการวิจัยระบุว่า นิสิตในกลุ่มทดลองมีการใช้กลวิธีการเรียนในระดับที่สูงกว่า กลุ่มควบคุม นอกจากนี้ เมื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มทดลองที่มีต่อการฝึกกลวิธีการเรียนนิสิตในกลุ่มทดลองทั้งหมดมีความเห็นว่า การฝึกกลวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนากระบวนการเรียนและการพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยร้อยละ 97 ของผู้เรียนตั้งใจที่จะนำเอากลวิธีการเรียนที่ได้รับการฝึกไปใช้ด้วยตนเองต่อไป

พิทักษ์ นิลนพคุณ (2539) ทำการศึกษาวิเคราะห์และสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ของกลวิธีการเรียนทั้งในแบบทางตรงและทางอ้อมที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนกลวิธีการเรียนให้แก่ผู้เรียน พบกลวิธีที่มีผลกระทบในทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียน ได้แก่ การประเมินตนเอง การฝึกปฏิบัติ การรับและส่งสาร การทำโครงสร้างเพื่อการเรียนรู้ การมุ่งความสนใจสู่การเรียน การดูแลอารมณ์และลดความกังวล การร่วมมือกับผู้อื่น การให้กำลังใจตนเอง การเดาโดยใช้ปัญญา การถาม รวมทั้งการจัดระเบียบและการวางแผน ผู้วิจัยได้เลือกนำวิธีการเรียนที่ส่งผลกระทบในระดับสูงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ 4 กลวิธี ได้แก่ การประเมินตนเอง การฝึกปฏิบัติ การจัดทำโครงสร้างเพื่อการเรียนรู้ และการมุ่งความสนใจสู่การเรียน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลวิธีการเรียนให้กับผู้เรียน หลังการทดลองสอนพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนและมีเจตคติเกี่ยวกับการเรียนสูงขึ้น

ภากิตติ (Phakiti, 2003) ศึกษาถึงความแตกต่างด้านเพศมีผลต่อกระบวนการรับรู้ (Cognitive Strategies) และการใช้กลวิธีแบบอภิปัญญา (Metacognitive Strategies) ในการเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ซึ่งกลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาไทยจำนวน 384 คน ได้ทำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านและตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีการเรียน ผู้วิจัยใช้เพศเป็นตัวแปรแยกแยะความแตกต่างของกลวิธีในการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงไม่มีความแตกต่างกันในการอ่านเพื่อความเข้าใจและมีการใช้กลวิธีกระบวนการเรียนรู้เหมือนกัน แต่กลับพบว่านักศึกษาชายให้ความสำคัญในการใช้กลวิธีแบบอภิปัญญา (Metacognitive Strategies) มากกว่านักศึกษาหญิง จากกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มที่ประสบความสำเร็จมาก ประสบความสำเร็จปานกลาง และไม่ประสบความสำเร็จ ผลสรุปว่าเพศไม่มีผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจหรือการใช้กลวิธีกระบวนการรับรู้ (Cognitive Strategies) และการใช้กลวิธีแบบอภิปัญญา (Metacognitive Strategies)

อินทรประเสริฐ (Intraprasert, 2000) ได้ศึกษาถึงกลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยที่เรียนทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งได้ศึกษาถึงความถี่ของการใช้กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา ตัวแปรที่ศึกษาคือ สถาบัน เพศ ขนาดของห้องเรียน ที่ตั้งของสถาบัน และระดับความสามารถทางภาษา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการใช้กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกับห้าตัวแปรอิสระ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ การใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยใช้เครื่องมือที่แตกต่างกัน คือ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่าโดยภาพรวมนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ไทย ใช้ความถี่ของ

กลวิธีการเรียนรู้ในระดับกลาง และใช้กับการเรียนในห้องเรียนมากกว่าการเรียนนอกห้องเรียน และความแตกต่างของกลวิธีในการเรียนนั้น ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของสถาบันการศึกษา และระดับความสามารถทางภาษา ส่วนตัวแปรทางด้านเพศ ขนาดของห้องเรียน ที่ตั้งของสถาบัน นั้น พบว่าไม่มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีทางการเรียนภาษาอย่างมีนัยสำคัญ ผลของการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าระดับความสามารถทางภาษาสัมพันธ์กับการนำกลวิธีทางการเรียนไปใช้นอกห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลวิธีที่เกี่ยวกับสื่อต่าง ๆ รวมถึงการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาษาอังกฤษที่จะเป็นตัวป้อนทางภาษาให้กับนักเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

ชาโมท และลูปเปอ (อ้างใน วราวุธ สุทธจิตต์, 2547) ศึกษาถึงการใช้กลวิธีในการฟังของนักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า กลวิธีที่นักเรียนกลุ่มเก่งใช้มาก ได้แก่ กลวิธีตรวจสอบตนเอง กลวิธีการสัมพันธ์เชื่อมโยงข้อมูล และกลวิธีการเดาคำศัพท์หรือข้อมูล นอกจากนั้นพบว่า นักเรียนกลุ่มอ่อนล้มเหลวในการเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมกับงานมากกว่ากลุ่มเก่ง ผู้วิจัยสรุปว่า เกิดจากการที่นักเรียนไม่มีความรู้ในการใช้กลวิธีด้านการจัดการดูแลการเรียนด้วยตนเอง

แวนเคอกรีฟ (อ้างใน วราวุธ สุทธจิตต์, 2547 : 39 -40) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้กลวิธีทางการเรียนของผู้เรียนในระดับที่ต่างกัน พบว่า ผู้เรียนระดับต้นใช้ตัวชี้ทางความหมาย (Semantic Clue) รากศัพท์ อวจนภาษาและ ระดับเสียง โดยใช้ร่วมกับกลวิธีการสัมพันธ์เชื่อมโยงข้อมูล และการอนุมานข้อความ ส่วนผู้เรียนระดับกลางใช้กลวิธีอุปมาอุปไมยมากกว่าผู้เรียนระดับต้น แต่ส่วนใหญ่ใช้กลวิธีความรู้ความเข้าใจเหมือนกัน

โคเฮน และคณะ (อ้างใน อุติษา บุญเกิด, 2546 : 40) ศึกษาผลของการฝึกกลวิธีการเรียนแบบทางตรงที่มีผลต่อความคล่องแคล่วในการพูดและความสัมพันธ์ระหว่างระดับการใช้กลวิธีการเรียนกับคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบ 3 ครั้ง หลังการทดลองของนิสิตในสาขาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย Minnesota ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยระบุว่า ผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนที่ได้รับการทดสอบสูงกว่ากลุ่มควบคุม 2 ใน 3 ครั้ง นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้เรียนมีความสามารถในการพูดในระดับหนึ่งมีแนวโน้มที่จะได้รับประโยชน์จากการฝึกกลวิธีการเรียนมากกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถในการพูดในระดับที่แตกต่างออกไป

เนนเดน ศรี เลงคานาวาตี (Nenden Sri Lengkanawati, 2004) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพื้นฐานทางวัฒนธรรมของการเรียนภาษาของนักศึกษาส่งผลอย่างไรต่อกลวิธีการเรียน

ภาษาของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาจำนวน 56 คน ในมหาวิทยาลัยในออสเตรเลียที่เรียนภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาต่างประเทศ และอีก 114 คนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ในมหาวิทยาลัยอินโดนีเซีย ผลการวิจัยพบว่า พื้นฐานทางวัฒนธรรมมีผลต่อการใช้กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม นักศึกษาที่เรียนในอินโดนีเซียใช้ กลวิธีการจำ และกลวิธีการเรียนแบบอภิปัญญาเมากว่านักศึกษาในออสเตรเลีย และนักศึกษาในออสเตรเลียใช้กลวิธีการเรียนแบบกลวิธีทางความรู้ และกลวิธีทางสังคมเมากว่านักศึกษาในอินโดนีเซีย

จากผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้น พบว่ากลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีผลต่อการเรียนรู้ที่มีนัยสำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเพื่อทราบถึงกลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่มีผลคะแนนความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน จึงได้กรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

